

особистісного розвитку, формулювання висновків, виявлення недоліків та пошук шляхів удосконалення ігрової взаємодії для використання даної методики в майбутньому.

Висновки. Використання інтерактивних технологій навчання в підготовці майбутніх викладачів дозволяє успішно розвивати їх професійність, стимулювати і активізувати пізнавальну діяльність, досягати високого ступеня самостійності.

ІНТЕРАКТИВНІ МЕТОДИ НАВЧАННЯ В СИСТЕМІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ ХАРКІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Герасимчук Н.М.

Науковий керівник: викл. Науменко Н.В

Національний фармацевтичний університет, Харків, Україна

nino.gerasimchuk@gmail.com

Вступ. Зростаючі вимоги до якості навчання у ЗВО відповідно до «Національної програми по підготовці кадрів» вимагають використання нових методів і засобів навчання. Для успішної професійної підготовки високо кваліфікованих фахівців у нових соціально-економічних умовах на перший план виходить особистість студента, здатність його до самостійності прийняття рішення, ведення їх до виконання, тобто освіта стає особистісно орієнтована.

Сьогодні основні методичні інновації у вищій школі пов'язані із застосуванням інтерактивних методів навчання, основаних на принципах взаємодії, активності студентів, опорі на колективний досвід, обов'язкового зворотного зв'язку.

Метою дослідження є вивчення впливу інтерактивних методів навчання на підготовку студентів медиків.

Матеріали та методи: теоретичні: аналіз наукової літератури для визначення стану розробленості досліджуваної проблеми; практичні: опитування, бесіди, спостереження, тестування для виявлення доцільності впровадження технології інтерактивного навчання у підготовці майбутніх лікарів.

Отримані результати. Суть інтерактивного навчання полягає у тому, що практично усі присутні виявляються залученими в процес пізнання. Здобувачі освіти мають можливість розуміти та аналізувати з приводу того, що вони знають і думають. Спільна діяльність студентів у процесі пізнання, освоєння навчального матеріалу означає, що кожен вносить свій особливий індивідуальний внесок, йде обмін знаннями, ідеями, способами діяльності.

Для вирішення виховних і навчальних завдань викладачем можуть бути використані наступні інтерактивні методи: ділова гра, метод рольових ігор, кейс-метод (метод випадків і ситуацій), ПОПС-формула, метод мозкового штурму, круглий стіл, клінічні розбори та ін. Усі методи орієнтовані на активацію пізнавальної діяльності та реалізацію потреб студентів, тому особлива увага приділяється створенню атмосфери співробітництва, взаємодії в якій учасники процесу більш мобільні, відкриті й активні. Одне із стратегій інтерактивного навчання – це робота в малих групах, яка дає всім учасникам (в тому числі і сором'язливим) можливість брати участь у роботі, практикувати навички співробітництва, міжособистісного спілкування, що часто буває неможливо у великому колективі.

З перерахованих інтерактивних методів навчання на кафедрі пропедевтики внутрішньої медицини №1, основ біоетики та біобезпеки ХНМУ використовуються рольові ігри, кейс-метод, ПОПС-формула, проведення студентських конференцій та олімпіад.

Специфіка *ділової гри* полягає в тому, що вона активізує отримані теоретичні знання, переводить їх у практичну діяльність. Однією з особливостей методу є створення проблемних ситуацій, під час яких спостерігаються індивідуальна реакція студентів на проблему, варіанти її

вирішення, уміння довести рішення до логічного завершення. Наприклад, на заняттях з пропедевтики внутрішньої медицини з метою освоєння матеріалу використовуються ділові ігри типу «лікарський консиліум», взаємовідносини між лікарями під час обговорення клінічного діагнозу, проводячи диференційний діагноз, переконати своїх колег в правильності своїх позицій, рішень при постановці діагнозу.

Рольова гра – як різновид ділової ігри передбачає розігрування учасниками групи сценки із заздалегідь розподіленими ролями в інтересах оволодіння певною поведінковою або емоційною стороною життєвих ситуацій.

Наприклад, на заняттях з пропедевтики внутрішньої медицини з метою освоєння матеріалу використовуються рольові ігри типу «лікар – пацієнт», під час яких студенти можуть розкрити свій потенціал знань, більш повно в порівнянні з рутинною відповіддю на питання. Взаємовідносини між лікарем і його пацієнтом є однією з найважливіших складових лікарської діяльності, а саме: у цих відносинах реалізується сенс призначення лікаря – лікування людини. Від того, яким чином будуються взаємовідносини між лікарем і хворим, залежить і успіх лікування.

Кейс-метод – (метод case-study або метод конкретних ситуацій (від англійського case – випадок, ситуація) – метод активного проблемно-ситуаційного аналізу, який заснований на навчанні шляхом вирішення конкретних завдань – практичних ситуацій з урахуванням специфіки освоєння професійної діяльності. Даний метод застосовується на кафедрі протягом усього навчального року з дисципліни «Пропедевтика внутрішньої медицини», «Догляд за хворими», «Сестринська практика», «Деонтологія в медицині», за результатом якого у студента виробляється стійкий навик вирішення практичних задач. Наприклад: діагностувати у пацієнта захворювання та надання першої медичної допомоги. А саме, купірування нападу бронхіальної астми, серцевої астми; штучна вентиляція легенів і зовнішній масаж серця при клінічній смерті; гостра шлунково-кишкова кровотеча на тлі виразкової хвороби 12-палої кишки, зупинка кровотечі магістральних судин кінцівок та інші.

Методика «ПОПС-формула» є варіантом юридичної технології професора права Д.Маккойда-Мейсона з ЮАР, яка використовується при організації суперечок, дискусій для аргументації своєї позиції. Її суть полягає в наступному. Студент висловлює: П-позицію (пояснює, в чому полягає його точка зору, припустимо, виступає на уроці з промовою: «Я вважаю, що дане захворювання ...»); О-обґрунтування (не просто пояснює свою позицію, а й доводить, починаючи фразою типу: «Тому що збільшується кількість випадків »); П-приклад (при роз'ясненні суті своїй позиції користується конкретними прикладами, використовуючи в мові обороти типу: «Я можу підтвердити це тим, що за останні роки спостерігається зростання захворюваності...»); С-наслідок (робить висновок в результаті обговорення певної проблеми, наприклад, каже: «У зв'язку з цим потрібне повне обстеження хворого за протоколом...»). Таким чином, виступ студентів займає приблизно 1-2 хвилини і може складатися з двох-чотирьох пропозицій. Найголовніше, що дає застосування даної технології, студенти висловлюють свою точку зору, ставлення до запропонованої проблеми.

На старших курсах до вже перерахованих форм інтерактивного навчання можна додати такі форми навчання, як «клінічні розбори», «круглий стіл», дискусії, дебати, мозковий штурм.

«Мозковий штурм», «мозкова атака» (метод «Дельфі») - це метод, при якому приймається будь-яка відповідь студентів на поставлене запитання. Учасники повинні знати, що від них не потрібно обґрунтувань чи пояснень відповідей. «Мозковий штурм» застосовується, коли потрібно з'ясувати інформованість і / або ставлення учасників до певного питання. Можна застосовувати цю форму роботи для отримання зворотного зв'язку.

Висновок. При використанні інтерактивних методів, студент стає повноправним учасником процесу сприйняття, його досвід служить основним джерелом навчального пізнання. Викладач не дає готових знань, але спонукає присутніх до самостійного пошуку. У порівнянні з традиційними формами ведення занять, в інтерактивному навчанні змінюється взаємодія викладача і студента: активність педагога поступається місцем активності студентів, а завданням

педагога стає створення умов для їх ініціативи. Використання інтерактивних форм в процесі навчання, як показує практика, знімає нервові навантаження студентів, дає можливість змінювати форми їх діяльності, переключати увагу на вузлові питання теми занять. Інтерактивне навчання забезпечує взаєморозуміння, взаємодію, взаємозбагачення.

ВИКОРИСТАННЯ МУЛЬТИМЕДІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ В ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ СТУДЕНТІВ МЕДИЧНИХ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Герасимчук У.С.

Науковий керівник: викл. Науменко Н.В.

Національний фармацевтичний університет, мХарків, Україна

ulya.gerasimchuk@gmail.com

Вступ. З кожним днем будь-яка сфера діяльності намагається вдосконалюватись, і як результат, ми отримуємо зростаючі вимоги до якості знань спеціалістів, отже виникає потреба в використанні нових методів і засобів навчання. Одним із широко вживаних методів є застосування мультимедійних технологій, що надає можливість значно підвищити ефективність активних методів навчання для всіх форм організації освітнього процесу: на етапі самостійної підготовки спеціалістів, на лекціях, на семінарських, практичних заняттях. Мультимедіа знаходить різне застосування, включаючи освіту, медицину, виробництво, науку, мистецтво та розваги. Мультимедіа – комп'ютерні технології, що забезпечують можливість створення, збереження та відтворення різних видів інформації, включаючи текст, звук і графіку (в тому числі рухоме зображення та анімацію).

Метою дослідження є вивчення використання мультимедійних технологій в навчанні та підготовці студентів медичних закладів вищої освіти.

Матеріали та методи: теоретичні: аналіз наукової літератури для визначення стану розробленості досліджуваної проблеми; практичні: опитування, бесіди, спостереження, тестування для виявлення доцільності впровадження мультимедійних технологій навчання у підготовці майбутніх лікарів.

Отримані результати. В даний час комп'ютерні технології якісно змінили багато сторін життя сучасного суспільства. У медицині комп'ютерні технології знайшли застосування в лікувально-діагностичних заходах, організації надання медичних, а також в якості елемента навчання та передачі досвіду (телеконференції, телеконсилиуми, трансляції операцій і відеосемінарів). Телеконференції і телеконсилиуми – нарада кількох вчених однієї або різних спеціальностей, учасники якого територіально віддалені один від одного і яке здійснюється з використанням телекомунікаційних засобів. Консиліум може бути необхідний для встановлення стану здоров'я обстежуваного, діагнозу, визначення прогнозу, тактики подальшого обстеження і лікування. Основні напрямки телемедицини: телемедичні консультації, теленавчання, трансляція хірургічних операцій, системи дистанційного біомоніторингу.

Теленавчання: проведення лекцій, відеосемінарів, конференцій з використанням телекомунікаційного обладнання. Під час таких лекцій викладач може мати інтерактивний контакт з аудиторією. Лекції, як і відеоконсультації можуть проходити в багатоточковому режимі, таким чином, лекція може бути прочитана відразу для слухачів з декількох регіонів.

Трансляція хірургічних операцій, застосування мережевих відеокамер дозволяє організувати трансляцію хірургічної операції.

Однією з форм мультимедійної технології медичної вищої освіти є мультимедійні презентації, які останнім часом усе більш широко використовуються у медичних закладах.